

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра медсестринства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я ТА ГРОМАДСЬКЕ МЕДСЕСТРИНСТВО

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Спеціалізація: медсестринство

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Громадське здоров'я та громадське медсестринство» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Бугрім Тетяна Володимирівна, кандидат медичних наук, доцент кафедри медсестринства

 (Бугрім Т.В.)

Робоча програма затвердження на засіданні кафедри медсестринства

Протокол від "28" "08" 2019 року № 1

Завідувач кафедри медсестринства (Габрель Р.Т.)

Опис навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання :Збереження здоров'я - найважливіше питання сучасності	Спеціальність (професійне спрямування): 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
		2-й	
Семестр			
3-й			
Загальна кількість годин - 90		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Ступінь вищої освіти: бакалавр	12 год.	
		Практичні	
		24 год.	
		Лабораторні	
		- год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 90 год.: 36 год. – аудиторні заняття, 54 год. – самостійна робота (40 % до 60 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: отримання студентами спеціальності 223 «Медсестринство» професійних теоретичних та практичних знань з основних питань, які стосуються формування, збереження і зміцнення здоров'я здорових людей та профілактики найпоширеніших захворювань серед дорослого населення і дітей.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Громадське здоров'я та громадське медсестринство» є засоби і механізми формування, збереження і зміцнення здоров'я здорових людей, чинники ризику виникнення захворювання, методи їх активного виявлення і класифікацію, стандарти обстеження пацієнтів, діагностичні критерії захворювань у межах компетенції медсестри, диспансерне спостереження, комплексну первинну і вторинну профілактику та ефективність профілактичних заходів

Завдання курсу: вивчення засобів збереження та зміцнення здоров'я здорових людей, а не лише діагностиці та лікуванню пацієнтів, що сприятиме формуванню громадського здоров'я територіальних громад і підвищенню якості життя людей, а саме:

- екологічний та санітарно-епідеміологічний стан України, регіону та їх вплив на формування здоров'я населення.
- суть захворювань, основні клінічні форми та їх прояви, перебіг, медсестринська діагностика, ускладнення;
- методи первинної та вторинної профілактики; принципи медичної деонтології та етики, необхідні в повсякденній фаховій, валеологічній і профілактичній діяльності громадської медичної сестри;
- епіднагляд та оцінювання стану здоров'я і благополуччя населення;
- моніторинг та реагування на небезпеки для здоров'я і під час надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я.
- профілактика хвороб, у тому числі раннє виявлення порушень здоров'я;
- інформаційно-роз'яснювальна діяльність, комунікація та соціальна мобілізація в інтересах здоров'я.
- правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в практичній діяльності.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді.

II. Фахові:

- здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці.
- здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка, діагноз) обмежень, можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.
- застосування медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення приватності/інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
- профілактична діяльність медичної сестри направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.
- здатність до організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини.

-здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Валеологічні аспекти громадського здоров'я

Тема 1. Медична валеологія та громадське медсестринство

Історичні аспекти розвитку медичної валеології. Визначення поняття, предмет і об'єкт впливу медичної валеології. Загальні принципи й основні завдання. Індивідуальне та громадське здоров'я. Формування, збереження і зміцнення здоров'я здорових людей і вплив різних чинників на ці процеси. Здоровий спосіб життя людини як універсальний та найефективніший чинник її здоров'я. Роль санітарної освіти у формуванні здоров'я. Формування здоров'я сучасної людини. Критичні періоди розвитку людини під час внутрішньоутробного розвитку. Патогенні чинники, що впливають на розвиток плода. Основні принципи формування фізичного здоров'я людини на внутрішньоутробному етапі та в дитячому віці. Валеологічний скринінг. Визначення рівня здоров'я дорослої здорової людини. Роль медичних сестер у формуванні, збереженні та зміцненні здоров'я здорових людей різних вікових груп і здоров'я сім'ї.

Тема 2. Роль раціонального харчування у збереженні та зміцненні здоров'я

Визначення поняття раціонального харчування та загальні вимоги до нього. Енергетичні витрати організму, енергетична цінність їжі. Потреби людини в енергії залежно від статі, віку, професії тощо. Роль білків, жирів, вуглеводів, вітамінів і мінеральних речовин у харчуванні здорової людини. Режим харчування. Фізіологічне значення основних компонентів їжі. Поняття про генетично модифіковані організми (ГМО). Запобігання професійним захворюванням за допомогою лікувально-профілактичного харчування. Організація лікувально-профілактичного харчування. Правила протиепідемічного режиму, особистої гігієни в процесі приготування їжі. Правильне вигодовування дітей першого року життя.

Вплив харчування на життєдіяльність організму дитини, стійкість до різноманітних несприятливих чинників довкілля. Правильна організація вигодовування дитини з перших днів її життя — основа комплексу профілактичних

заходів. Переваги природного вигодовування немовлят за нерегламентованим режимом. Склад грудного молока, його захисні властивості. Визначення потрібної кількості їжі для немовляти. Роль прикормів і регламентація їх введення. Змішане та штучне вигодовування дитини. Показання. Харчові молочні суміші: прості, кисломолочні, лікувальні. Адаптовані молочні суміші, які використовуються для вигодовування дітей першого року життя. Принципи збалансованого харчування дітей. Потреба дітей першого року життя в основних харчових інгредієнтах. Дотримання протиепідемічного режиму, особистої гігієни під час вигодовування немовлят.

Кредит 2. Формування та збереження здоров'я

Тема 3 . Здорова вагітність, здорова дитина.

Вагітність як фізіологічний процес. Перебудова ендокринної системи та обміну речовин. Діагностика вагітності. Сумнівні, ймовірні та достовірні ознаки. Тести на вагітність. Організація диспансерного нагляду за вагітними. Оформлення статистичної облікової документації при першому допологовому огляді. Загальний огляд вагітної, комплекс лабораторних обстежень, повторні відвідування жіночої консультації. Робота школи відповідального батьківства в консультації. Допологовий та післяпологовий патронаж. Рекомендації медсестри сімейного лікаря для поліпшення стану вагітної та запобігання абортів під час першої та наступної вагітностей. Особливості спостереження за новонародженими в домашніх умовах. Перше відвідування новонародженої дитини: визначення зрілості дитини, статодинамічних рефлексів тощо. Перший огляд новонародженої дитини в поліклініці. Оцінювання стану здоров'я дитини. Розподіл дітей за групами здоров'я, віковими групами. Принципи диспансерного нагляду за дітьми: першого року життя, віком 2—3 років та 3—6 років. Показники нервово-психічного розвитку дітей перших трьох років життя. Дотримання правил професійної безпеки при огляді вагітних, новонароджених, дітей різного віку, школярів, підлітків, юнаків допризовного віку та призовників. Обстеження здорової дитини першого року життя, методи визначення її добового раціону та режиму харчування: об'ємний, енергетичний.

Тема 4. Профілактика захворювань у дітей грудного та раннього віку. Щеплення.

Обстеження здорових дітей. Обстеження дітей з рахітом, анемією на прийомі сімейного лікаря в поліклініці чи лікаря- педіатра в дитячій консультації. Збирання скарг, виявлення наявних проблем, вигодовування, догляд за дитиною. Медсестринське оцінювання стану здоров'я дитини, формулювання медсестринського діагнозу. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Участь у реалізації заходів із первинної та вторинної профілактики з урахуванням поведінки дітей, їх вигодовування та медикаментозних засобів корекції (вітаміну D3, препаратів заліза тощо). Спостереження за дитиною грудного віку: частоти оглядів медичною сестрою та лікарем у домашніх умовах і поліклініці, критеріїв ефективності профілактичних заходів та методів корекції профілактичних комплексів при їх малій ефективності. Екзогенні, ендогенні антенатальні та постнатальні чинники ризику щодо розвитку гіпотрофії у дітей раннього віку. З'ясування соціального стану батьків, збалансоване та раціональне харчування жінки під час вагітності, наявності шкідливих звичок, умов праці, побуту та відпочинку. Екстрагенітальна патологія. Порушення режиму дня дитини, раннє змішане та штучне вигодовування. Травма в пологах, незрілість плода. Аномалії розвитку. Інфекційні захворювання. Особливості календарного плану профілактичних щеплень дітей, затвердженого наказом МОЗ України. Профілактика реакцій, ускладнень після щеплень, лікувальні заходи. Заповнення облікової та звітної документації. Методи оцінювання епідеміологічної ефективності щеплень. Техніка безпеки, охорона праці. Правила протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час виконання періодичних профілактичних щеплень.

Кредит 3. Профілактика в забезпеченні та відновленні громадського здоров'я

Тема 5 Профілактика захворювань органів дихання, бронхіальної астми, гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця

АФО органів дихання. Етіологія та патогенез. Симптоми захворювань органів дихання. Типи дихання, патологічні стани. Сучасні методи діагностики. Визначення понять бронхіальної астми. Екзогенні, ендогенні чинники ризику. Класифікація.

Стандарти медсестринського обстеження пацієнтів. Діагностичні критерії. Роль медичної сестри в диспансеризації пацієнтів. Первинна і вторинна профілактика. Роль харчування в профілактиці цих захворювань. Ефективність профілактичних заходів. Техніки безпеки, охорона праці. Правила протиепідемічного режиму, особистої гігієни під час виконання інструментальних методів обстеження.

АФО серцево-судинної системи. Визначення понять гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця. Екзогенні, ендогенні чинники ризику. Класифікація. Стандарти медсестринського обстеження пацієнтів. Діагностичні критерії. Роль медичної сестри в диспансеризації пацієнтів. Первинна і вторинна профілактика. Роль харчування в профілактиці цих захворювань. Ефективність профілактичних заходів. Техніки безпеки, охорона праці. Правила протиепідемічного режиму, лікувально-охоронного режиму.

Тема 6. Профілактика захворювань ендокринної системи, травної та гепатобіліарної систем

АФО ендокринної системи. Визначення суті ендемічного зобу, цукрового діабету й ожиріння. Епідеміологія. Ендогенні й екзогенні чинники ризику. Методи активного виявлення. Класифікація. Критерії діагностики ендемічного зобу, цукрового діабету та ожиріння. Диспансеризація пацієнтів і пацієнтів з чинниками ризику. Первинна та вторинна профілактика. Роль способу життя і харчування людини в профілактиці ендемічного зобу, цукрового діабету та ожиріння. Визначення ефективності профілактичних заходів і роль громадської медичної сестри у формуванні, збереженні, зміцненні та відновленні здоров'я пацієнтів на цукровий діабет та ожиріння. Техніка безпеки та охорона праці. Правила протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час виконання маніпуляцій, підготовки пацієнта до лабораторних, інструментальних методів обстеження тощо.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Денна форма	
	Кількість годин	
	Всього	у тому числі

		лекції	практичні заняття	практичні заняття*	лабораторні заняття	самостійна робота
Кредит 1. Валеологічні аспекти громадського здоров'я						
Тема 1. Медична валеологія та громадське медсестринство	14	2	4	-	-	8
Тема 2. Роль раціонального харчування у збереженні та зміцненні здоров'я	16	2	4	-	-	10
<i>Разом за кредитом 1</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>18</i>
Кредит 2. Формування та збереження здоров'я						
Тема 3. Здорова вагітність, здорова дитина.	14	2	4	-	-	8
Тема 4. Профілактика захворювань у дітей грудного та раннього віку. Щеплення.	16	2	4	-	-	10
<i>Разом за кредитом 2</i>	<i>30</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>18</i>
Кредит 3. Профілактика в забезпеченні та відновленні громадського здоров'я						
Тема 5. Профілактика захворювань органів дихання, бронхіальної астми. гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця	16	2	4	-	-	10
Тема 6. Профілактика захворювань ендокринної, травної та гепатобіліарної систем	14	2	4	-	-	8

Разом за кредитом 3	30	4	8	-	-	18
Усього годин	90	12	24	-	-	54

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Валеологічні аспекти громадського здоров'я		
1.	Тема 1. Медична валеологія та громадське медсестринство : - володіти методикою проведення практичних навичок валеометрії та медсестринської діагностики захворювань; - вміти проводити профілактичні заходи, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я пацієнта та профілактику захворювань; - вміти пропагувати медичні та санітарногігієнічні знання серед населення дільниці; - вміти ефективно навчати пацієнта і членів його родини (оточення) принципам здорового способу життя та профілактики різних захворювань.	4
2.	Тема 2 Роль раціонального харчування у збереженні та зміцненні здоров'я : - визначити енергетичні витрати організму, енергетична цінність їжі, потреби людини в енергії залежно від статі, віку, професії тощо; - пояснити вплив харчування на життєдіяльність організму дитини, стійкість до різноманітних несприятливих чинників довкілля; - обґрунтувати переваги природного вигодовування немовлят за нерегламентованим режимом; - охарактеризувати харчові молочні суміші: прості, кисломолочні, лікувальні; - охарактеризувати адаптовані молочні суміші, які використовуються для вигодовування дітей першого року життя; - визначити принципи збалансованого харчування дітей; - дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в практичній діяльності.	4
Кредит 2. Формування та збереження здоров'я		
3.	Тема 3. Здорова вагітність, здорова дитина : - володіти методами діагностики вагітності; - володіти організацією диспансерного нагляду за вагітними, новонародженими, школярами, підлітками, юнаками допризовного віку та призовників; - вміти проводити загальний огляд вагітної, підготувати до комплексу лабораторних обстежень;	4

	- вміти проводити допологовий та післяпологовий патронаж; - вміти провести перше відвідування новонародженої дитини вдома та визначення зрілості дитини, статодинамічних рефлексів тощо; - вміти провести перший огляд новонародженої дитини в поліклініці; - вміти розподілити дітей за групами здоров'я, віковими групами; - вміти скласти раціон харчування для дітей різних вікових груп, які перебувають на природному, штучному та змішаному вигодовуванні; - вміти розрахувати потрібний об'єм їжі дітям першого року життя, які перебувають на штучному вигодовуванні; - вміти оформляти обліково-звітну, статистичну документацію; - участь у реалізації заходів щодо первинної профілактики рахіту, анемій та гіпотрофій у дітей першого року життя; - дотримуватися правил професійної безпеки під час огляду вагітних, новонароджених, дітей різного віку, школярів, підлітків, юнаків допризовного віку та призовників; - вміти проводити профілактичні заходи, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я пацієнта та профілактику захворювань, інформувати пацієнта про ці заходи та ефективно навчати пацієнта і членів його родини (оточення) принципам здорового способу життя та профілактики різних захворювань.	
4.	Тема 4. Профілактика захворювань у дітей грудного та раннього віку. Щеплення: - володіти навичками медсестринського обстеження дітей з метою виявлення ранніх ознак рахіту, анемії та гіпотрофії; - вміти підготувати немовлят до взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень; - вміти проводити планові медсестринські втручання; - вміти проводити щеплення дітей згідно з календарем щеплень; - вміти надавати долікарську медичну допомогу дітям у разі виникнення поствакцинальних реакцій; - вміти проводити профілактичні заходи, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я пацієнта та профілактику захворювань; - вести документацію відповідно до наказів та інструктивних листів МОЗ України з профілактичної роботи серед дітей; - вміти проводити медсестринське оцінювання стану здоров'я дитини з формулювання медсестринського діагнозу; - вміти планувати медсестринські втручання та здійснювати їх реалізацію; - вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи; - дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки при виконанні періодичних профілактичних щеплень; - вміти дотримуватись правил асептики, антисептики та інфекційної безпеки при здійсненні догляду за пацієнтом, виконанні маніпуляцій	4

	та процедур.	
Кредит 3. Профілактика в забезпеченні та відновленні громадського здоров'я		
5.	<i>Тема 5. Профілактика захворювань органів дихання, бронхіальної астми, гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця :</i> - вміти визначати чинники ризику виникнення захворювань органів дихання, бронхіальної астми; - вміти визначати чинники ризику виникнення серцево-судинних захворювань; - вміти з'ясувати проблеми пацієнта, скарги, анамнез захворювання і життя; - вміти проводити обстеження відповідно до медсестринських стандартів та встановлювати медсестринські діагнози; - вміти планувати медсестринські втручання та реалізовувати їх при бронхіальній астмі, гіпертонічній хворобі, ішемічній хворобі серця; - вміти надавати медсестринську допомогу при невідкладних станах; - вміти проводити диспансерний нагляд за пацієнтами; - вміти проводити заходи з первинної чи вторинної профілактики названих захворювань; - оформляти обліково-звітну, статистичну документацію; - дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час виконання маніпуляцій, інструментальних методів обстеження тощо; - вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи - вміти застосовувати професійні стандарти надання медичної допомоги в повсякденній практиці. - вміти дотримуватись вимог медичного та правового законодавства в роботі медичної сестри; - вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності; - вміти приймати обґрунтовані рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	4
6.	<i>Тема 6. Профілактика захворювань ендокринної системи, травної та гепатобіліарної систем:</i> - вміти визначати чинники ризику виникнення названих патологій; - вміти використовувати основні методи медсестринського обстеження пацієнтів різного профілю; - володіння навичками міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді, налагоджувати контакт з різними за віком, характером і статусом людьми - вміти проводити обстеження відповідно до медсестринських стандартів та встановлювати медсестринські діагнози; - вміти планувати медсестринські втручання та реалізовувати їх при ендемічному зобі, цукровому діабеті та ожирінні, захворюваннях травної та гепатобіліарної систем ;	4

	- вміти використовувати стандарти та нормативні документи у професійній діяльності при організації роботи центрів ПМСД, амбулаторій, відділень загальної практики сімейної медицини та наданні медичної допомоги в домашніх умовах; - вміти проводити заходи з первинної чи вторинної профілактики названих захворювань; - вміти проводити профілактичну та протиепідемічну роботу на дільниці вміти та інформувати пацієнта про ці заходи та ефективно навчати пацієнта і членів його родини (оточення) принципам здорового способу життя та профілактики різних захворювань ; - брати активну участь у проведенні диспансеризації та реабілітаційних заходів при найпоширеніших захворюваннях; - надавати медсестринську допомогу при невідкладних станах; - вміти дотримуватись вимог медичного та правового законодавства в роботі медичної сестри; - вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності; - вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи; - вміти вести передбачену МОЗ України медичну документацію, дотримуватися правил протиепідемічного режиму, техніки безпеки та охорони праці.	
Всього		24

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
<i>Кредит 1. Валеологічні аспекти громадського здоров'я</i>		
1.	<i>Тема 1. Медична валеологія та громадське медсестринство:</i> - визначити історичні аспекти розвитку медичної валеології; - обґрунтувати вплив шкідливих звичок на стан здоров'я ; - охарактеризувати стан захворюваності населення в Україні та регіоні відповідно до віку пацієнтів; - охарактеризувати основні фактори збереження здоров'я; - охарактеризувати екологічний та санітарно-епідеміологічний стан України, регіону та їх вплив на формування здоров'я населення; - зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців; - визначити профілактичні заходи, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я пацієнта та профілактику захворювань.	8
2.	<i>Тема 2. Роль раціонального харчування у збереженні та зміцненні здоров'я:</i> - охарактеризувати загальні вимоги до раціонального харчування; - визначити заходи запобігання професійним захворюванням за допомогою лікувально-профілактичного харчування;	10

	- пояснити вплив харчування на життєдіяльність організму дитини, стійкість до різноманітних несприятливих чинників довкілля; - обґрунтувати переваги природного вигодовування немовлят за нерегламентованим режимом; - охарактеризувати харчові молочні суміші: прості, кисломолочні, лікувальні; - охарактеризувати адаптовані молочні суміші, які використовуються для вигодовування дітей першого року життя; - визначити принципи збалансованого харчування дітей.	
Кредит 2. Формування та збереження здоров'я		
3.	Тема 3. Здорова вагітність, здорова дитина. - охарактеризувати роботу школи відповідального батьківства в консультації; - розробити рекомендації медсестри сімейного лікаря для поліпшення стану вагітної та запобігання абортів під час першої та наступної вагітностей; - визначити особливості спостереження за новонародженими в домашніх умовах; - охарактеризувати принципи диспансерного нагляду за дітьми: першого року життя, віком 2—3 років та 3—6 років; - вивчити показники нервово-психічного розвитку дітей перших трьох років життя; - визначити показання для змішаного вигодовування дитини; - визначати чинники ризику виникнення рахіту, анемії та гіпотрофії у дітей першого року життя.	8
4.	Тема 4. Профілактика захворювань у дітей грудного та раннього віку. Щеплення. : - визначити специфічну та неспецифічну профілактику інфекційних захворювань; - вивчити препарати, що використовуються для створення активного і пасивного імунітету.; - охарактеризувати види вакцин для імунізації дітей; - охарактеризувати участь медичної сестри у заходах реалізації із первинної та вторинної профілактики з урахуванням поведінки дітей, їх вигодовування та медикаментозних засобів корекції (вітаміну D3, препаратів заліза тощо); - визначити частоти оглядів спостереження за дитиною медичною сестрою та лікарем у домашніх умовах і поліклініці, критеріїв ефективності профілактичних заходів та методів корекції профілактичних комплексів при їх малій ефективності; - визначити чинники ризику щодо розвитку гіпотрофії у дітей раннього віку; - з'ясувати соціальний стан батьків, збалансованість та раціональне харчування жінки під час вагітності, наявності шкідливих звичок, умов проживання.	10
Кредит 3. Профілактика в забезпеченні та відновленні громадського здоров'я		

5.	<i>Тема 5. Профілактика захворювань органів дихання, бронхіальної астми, гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця</i> - визначити екзогенні, ендогенні чинники ризику бронхіальної астми, гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця. - обґрунтувати роль медичної сестри в диспансеризації пацієнтів; - визначити роль харчування в первинній та вторинній профілактиці; - знати медикаментозне та санаторно-курортне профілактичне лікування пацієнтів на бронхіальну астму; - знати прогноз захворювання і критерії ефективності профілактичних заходів; - визначити обстеження здорових людей, які мають чинники ризику виникнення гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця; - визначення провідні симптоми і синдроми гіпертонічної хвороби та ішемічної хвороби серця; - бути здатним розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.	8
6.	<i>Тема 6. Профілактика захворювань ендокринної, травної та гепатобіліарної систем :</i> - визначити чинники ризику виникнення захворювань : хронічного гастриту, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки, хронічного гепатиту, жовчокам'яної хвороби, хронічного панкреатиту, хронічного коліту, ендемічного зобу, цукрового діабету, ожиріння ; - здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах; - обґрунтувати необхідність додаткових методів дослідження; - обґрунтовувати призначення етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії; - охарактеризувати підготовку пацієнта до інструментальних методів обстеження; - визначити в чому полягає диспансеризація пацієнтів і пацієнтів з чинниками ризику, первинна та вторинна профілактика; - пояснити роль способу життя і харчування людини в профілактиці ендемічного зобу, цукрового діабету та ожиріння; - визначити ефективність профілактичних заходів і роль громадської медичної сестри у формуванні, збереженні, зміцненні та відновленні здоров'я пацієнтів на цукровий діабет та ожиріння, захворювання травної та гепатобіліарної систем організму.	10
Всього		54

7. Самостійне навчально-дослідне завдання

Підготувати реферати з наступних питань:

1. Сучасні оздоровчі методики.
2. Раціональне харчування в забезпеченні здоров'я.
3. Оздоровчі сили природи та гігієнічні чинники.
4. Оздоровчі системи та їх роль у зміцненні здоров'я
5. Загартовування, як засіб профілактики захворювань.
6. Роль медичних сестер у формуванні, збереженні та зміцненні здоров'я здорових людей різних вікових груп.
7. Роль медичних сестер у формуванні, збереженні та зміцненні здоров'я здоров'я сім'ї.
8. Фактори формування та збереження репродуктивного здоров'я.
9. Роль батьків у створенні міцної і здорової сім'ї.
10. Методи та засоби підвищення імунітету.
11. Ефективні заходи щодо профілактики захворювань серцево-судинної системи.
12. Складові здоров'я людини. Критерії індивідуального здоров'я.
13. Роль М. М. Амосова у розвитку валеологічних знань.
14. Значення робіт Гіппократа, Аристотеля, Авіценни, Галена та інших для розвитку знань про здоров'я.
15. Вплив екологічних факторів на здоров'я людини.
16. Загальне уявлення про травлення. Залежність здоров'я людини від якості їжі, режиму харчування.
17. Основні принципи та правила оздоровчого голодування.
18. Профілактика захворювань серцево-судинної системи.
19. Захворювання органів сечовиділення та їх профілактика
20. Рухова активність у профілактиці захворювань опорно-рухового апарату.
21. Самооцінка здоров'я за суб'єктивними та об'єктивними показниками. Методика Войтенка.
22. Поняття про психічне здоров'я та його ознаки. Критерії психічного здоров'я.
23. Профілактика стресу та корекція його наслідків .
24. Загальне уявлення про старіння. Наука про старіння.
25. Основні принципи та правила оздоровчого голодування.

8. Методи навчання

При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, симуляційний метод навчання, реферати).
- в аспекті логічності, мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі.
- в аспекті управління навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота.

9. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється на практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Громадське здоров'я та громадське медсестринство» повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;
- володіння розумовими процесами;
- мобільність і критичність мислення;
- володіння засобами обробки інформації;
- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці 1.

Під час іспиту застосовується наступна шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни.
2. Програма навчальної дисципліни.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Громадське здоров'я та громадське медсестринство »
4. Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з дисципліни «Громадське здоров'я та громадське медсестринство »
5. Тестові завдання, комплекс контрольних робіт та питань до іспиту з дисципліни «Громадське здоров'я та громадське медсестринство »
6. Схеми, таблиці, малюнки, презентації.
7. Фантоми, муляжі, медичне обладнання, інструментарій.

12. Рекомендована література

1. *Антропова Т.О.* Обстеження та визначення стану здоров'я: Підручник / Т.О. Антропова та ін. — К.: Медицина, 2006. — 352 с.
2. Громадське здоров'я і громадське медсестринство: Підручник. — 3-тє вид. / За ред. Є.Я. Склярова, М.Б. Шегедин і Б.Б. Лемішка. — К.: Медицина, 2011. — 224 с. — Пал. тв.
3. Гігієна харчування з основами нутріціології: Підручник. У 2 кн. / За ред. В.І. Ципріяна. — К.: Здоров'я, 2007. — 544 с.
4. Гжегоцький М.Р., Федоренко В.І., Штабський Б.М. Нариси профілактичної медицини. — Львів: ЛОБФ “Медицина і право”, 2008. — 408 с.
5. Даценко І.І., Габович Р.Д. Профілактична медицина. — К.: Здоров'я, 2004. — 792 с.
6. Медсестринство у внутрішній медицині: Навч. посібник / М.Б. Шегедин, І.А. Шуляр, Л.М. Подносова, Л.П. Дацко, О.Т. Шавала. — К.: Медицина, 2009. — 176 с.
7. Шегедин М.Б., Орібко С.Д., Киричук Г.І., Середа М.П. та ін. Медсестринство в педіатрії: Навч. посібник. — Вінниця: Нова книга, 2009. — 312 с.

8. Шегедин М.Б., Кравців В.В., Барчук С.В. Медсестринство при інфекційних хворобах: Навч. посібник. — Вінниця: Нова книга, 2009. — 120 с.
9. Возіанова Ж.І. Інфекційні і паразитарні хвороби: В 3 т. — К.: Здоров'я, 2001.

Додаткова

10. Азбука харчування. Профілактичне харчування / За ред. Г.І. Столмакової, І.О. Мартинюка. — Львів, 1993.
11. *Базилевич Я.П.* Сімейна медицина: завдання, принципи, моделі // Лікування та діагностика. — 1997.— № 3. — 43 с.
12. Вітенко І.С., Вітенко Т.І. Основи психології: Підручник. — Вінниця: Нова книга, 2001. — 251 с. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров'я, 2000. — 248 с
13. Еренков В.А. Батькам про дитяче харчування. — К.: Здоров'я, 1992. — 240 с.
14. Задачи по достижению здоровья для всех: Политика, здравоохранение для Европы. Европейское региональное бюро ВОЗ. — Копенгаген, 1991.

13. Інформаційні ресурси

1. Міністерство охорони здоров'я України : <http://www.moz.gov.ua>.
2. Національна наукова медична бібліотека України : <https://www.library.gov.ua/>
3. Організація об'єднаних націй : www.un.org/russian/esa/index.html.
4. Центр громадського здоров'я МОЗ України: <https://phc.org.ua/> ; <https://www.facebook.com/phc.org.ua/>
5. Центр розвитку медсестринств МОЗ України: <https://www.youtube.com/channel/UCSd6HJSZ9pWKTFnbpatJpLQ>
6. <https://studradakmmk.wixsite.com/kmmk4/cikl-terapevtichnih-disciplin>
7. <https://testkrok.org.ua/>
8. Бібліотека університету КРОК: <https://www.krok.edu.ua/ua/pro-krok/pidroz dili/strukturni/navchalno-naukova-biblioteka>
9. електронна бібліотека <https://library.krok.edu.ua/ua/>
10. referatu.com.ua, www.medbook.lviv.ua
11. <http://medsvit.org>
12. www.medik.org.ua